

Latweefchu Awises.

Ar augstas Geweschanas - Kummisiones sinau un nowehleschanu.

Nr. 6. Zeitortdeena 5ta Bewrara 1831.

Derrigas sinnas un labbi
pado h m i.

Saules : pukke.

Schi pukke dauds weetahm dahrssos redsama, un warr buht wehl wairak taptu fehta, kad laudis sinnatu, kahda derriga ta irr. Nihgas awises stahsta, ka winnas fehla mahju-putneem lohti labba barriba. Nogreesi schihs pukkes galwas, kad tahs noseedejuschas, faseeni tahs kuhlisches, un pakarr' tahs fausas weetas. Nofchihs fehlas wissi putni neween lohti ihsa laikä tukli paleek, bet ta winnus darra arridsan tschaklus us dehfchanu. Nam dauds no schihs fehlas irr, tas arri warr zuhkas un aitas labbi ar to barroht. Schihs pukkes kalteti kahti lohti labbi degg, un winnu pelni irr us fahrinu wissai dergi. Bittehm arri patihk winnas seedi. Amerikas semme irr nomannihts, ka tahdas mahjas fur dauds no schahm pukhem dehstitas, laudis ne dabbu tik lehti drudsi, ka tur, fur tahs newa.

Schöhretös po h d o s

ne turri ettiki, paskahbus kohka-auglus, neds arri eeffch teem glabba jeb wahri zittas kahdas skahbas leetas; tahs zaue to lehti paleek nahwigas, un maita wesselibu.

No sibben a maitati zilweki,
kas jan bes dsihwibas likkahs, bet reisu-reisehm us fruhtim un waigā ar aufstu uhdeni tappe ap-leeti, daudsreis atkal irr atdsihwojuschees.

Kad bitte kahdu eedsehlu si, tab lai tas to bselloni iswels, jeb arri lai tikkai ar aufu-taukeem apstraipa to weetu, tad ne fo ne kaitehs.

Wagner.

Ihsta weefu usnemfchana.

Weens labprahrt mahjodams zilweks pameelo-ja trihs deenas weenu pakkal ohtras sawu pasih-stamu, un aisbildinajahs feri, pee ta prohjam eeschanas, par to knappumu ta meelasta, jeb schu tas wissi pee tam ne bij taupijis, kas ween winna spehla stahweja, tam to usturreschanu to trihs deenu patihkamu darriht. „Irr jau deewsgan labbi, teige tas aiseedams weefis, bet kad tu pee man nahksi, tad gribbu es tevi wehl labbaki pa-meeloht, ne ka tu manni.“ Ne ilgi pehz tam apmekleja tas scho arridsan, bet ka brihnijahs muhsu weefis, kad tas ne fo no kautkahdas fa-wadas fataifschanas nereditseja. Tas fainneeks kas to nomannija, palihdseja tam no ta sapna: „Woi es tevi ne teizu, es pameeloschu tevi labbaki, ne ka tu manni? Tu darriji simtu fataifschanas tarwa nammā; itt ka kad es weens fwe-schais buhtu, es nekahdu, tapehz kad es tevi ka weenu lihdslohzefli mannas zilts ceraugu.“ — Ta ihsta weefu usnemfchana pastahw eeksch tahs ne isgreesnotas un ne pepspeestas usnemfchanas muhsu draugu, bes kahdas sawadas fataifschanas.

Stabbules un sohma-stabbules kann krahnsni, bet weena mihliga walloda irr labbaka ne ka schee abbi. Sihr. gud. 41, 21. —

Zik gaddus dsihwoja wehl abbi?

Kad tehw 64 gaddus, dehls 18 gaddus wezs, zik gaddus wehl waijadsehtu abbeem dsihwoht, kamehr dehls buhtu akkurat puss tik wezs ka tehw?

Uibilda: 28 gaddus.

J. Purmal.

Zum prawa.

I.

Bij weenreis stalta jumprawa,
No astonpazmit gaddeem.
Schi bruhtganinu tihkoja,
No angst fungu raddeem.
Lai bija waigi farkani,
Ta zehle augsti deggini,
Ir rubbuli ne truhke.

2.

Ta puschkojahs pee speegela,
Wat preilenehm par spichti;
Un appafsch sihschu lakkata,
Bij skunstigi satihti,
No wilnas diwi wihschikshi,
Lai fruchtis zeltahs augstaki,
Un dailaku to darra.

3.

Kad mahte rihtos laibari,
Un kuka strahdaht sabze;
Schi gohdigs behrns, itt meerigi
Wehl guledama schnahze. —
Woi gails, woi wista ohlu dehj,
Woi aita ursch, woi zuhka blehj,
To gan nu wehl ne pratte.

4.

Un woi tas ne pareiss bij?
Woi rohzinas un feija,
Preefsch tahdeem neekeem radditi? —
Ta gresnojahs un deija.
Tas jumprawinai peenahkahs,
Lai rohzinas ne melnojahs,
Un ahdu ne wesk grumbas.

5.

Lai bija sprohgu mattini,
Ikriftos jaleek sinnä. —
Ap wehderu apdohmigi
Tad bohrstl likke winna;
Ar schnöhrehm stipri sawille,
Lik teewina tad palikke,
Ka muischhas preilenite.

6.

Pee rattinina sehdeht, wehrpt,
Tas klahjahs mahmulinai;
Bet jaunä mohdë semi gehrbt
Peenahkahs jumprawinai. —
Ikrineas jauna rohtina! —
Lau zehlehjs firdi skaudiba
Pee zittahm, winnas fahrtas.

7.

Ir prezzieneeki atraddahs,
Kas peeglautitees sabze;
Zits libds pat semmei klannijahs,
Zits robkas butschohit nobze. —
Kad diwi reise gaddijahs,
Kad weens us ohtru luhkojahs,
Ur wella lahsteem firbi.

8.

Starp scheem bij zitti prahligi,
Un maisees pelnitaji;
Gan melderi yn kerpneeki
Itt diki strahdataji,
Ir nahze kuptschi, skunstneeki
Un meesta selta kalleji,
Wehl zitti, dutschu dutscheem.

9.

Bet chee ne bija radditi,
Preefsch winnas smukku gihmi. —
Ta daschlahrt teige duftmigi:
„Woi gan scho rettu sihmi,
„Ur ko man dabba puschkoja,
„Schee ammatneeki nopolna? —
„Ne, tam ta ne buhs notilt!

10.

„Preefsch labbakeem es audseta,
„Ka ammatneeku fahrta!
„Woi tapebz esmu raddita,
„Lai man pee darbeem wahrta?
„Ta leelamahte ne tohpu,
„Lai labbak wezza salihksiu
„Ne ka pee wihra eemu.“

11.

Lee prezzieneeki errojahs,
Par tahdu patgalwibu,
Gan wehl ar weenu glaudijahs,
West firbi mihlestibiu;
Bet melli! — Pa tam abrauze
Ar fescheem sirgeem karreete
Un eelschä pohlu muischneels.

12.

Tas bija fungs no wehrtibas
Un smalks eelsch runnashanas.
Schi runnaja ar jumprawas
Tapat no prezzeschanas. —
Schi rohku dewe bruhtganam,
Lai smuklam pohlu muischneekam,
Ur mihlessibas sihmehm.

Gan jumprawina miffija
Kad tuhdal neprassija
No sava mihla muischneeka
No kurrenes tas bija?
Bet leelmahte drihs ne buhtu
Ja ta scho fungu ne nemtu;
Tapehz tohs salaulaja.

Nu tappa faulta leelmahte,
Ta brauz' ar fescheem firgeem.
Kur ween to laudis fastappe,
Ecksch frohgeem un us tirgeem,
Lee leelumahti gohdaja,
Bes zeppuri teemi stahweja,
Ka semmeem laudim klahjahs.

Bet pa tam jaunas wallodas
Pa frohgeem, zeemeem raddahs;
Wisswairak wezzas mahminas,
Kas weena ohtru waddahs,
Ta sawâ starpâ runnaja:
Schis muischnecks effoht luppata
Neg arri sirgu saglis.

Kad leelmahte to isdsirde
Kad sahze ausis kassift
Un leelukungu atsauze
To sahze jautabt, prassift:
No kurras semmes atnahjis?
Ecksch kurras muischas dshwojis?
Un kurrâ zilti dsimmis?

Ir leelskungs galwu kassija
Pirms labbi apdohmajahs,
Kad gluddus wahrdus grashstija,
Ka fungu-kahrtai klahjahs:
— Mans behrinin — sirsnia — mihla —
Es — dehls — ta wezza — — tschiggana
Mans wahrdus irr Tschigganowksi.

Nu leelmahte fa faschutte,
Ka apghibusi kritte.
Ir tschiggans bailes fajutte;
Tomehr tai lihdeht schlitte.
Un ettiki drihs atuefis,
Pee degguna tai turrejis,
Ta atdihjahs pamasam.

Tad dusmâs kannâ balsinâ
Scho pantau noteize:
„Tu wiltneeks, krahyneeks, bedkauna!“
Deesinnâ ka wehl to sveize.
Tad likke tam pee wella eet,
Ecksch paschu dstitu elli street;
Bet schis ne kur negahje.

Ar malki ta nu gribbeja,
No leela lunga schkirtees;
Bet ta jau bija laulata,
Bij muhschinu zaur irtees,
Ar tschigganu par pafauli. —
Kad meitas flattahs speegeli,
Lai peeminn Tschigganowksi.

Lieenthal.

Teesas fluddinachanas.

Us pawehleschanu tabs Beiseriffkas Gohdibas,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsts ic. ic. ic.,
tohp wissi tee, kam kahdas taisnas prassichanas, pee
ta Wezseefahates fainneeka Uhbolneeku Indrika buh-
tu, kas inventariuma truhkuma, un zittu parradu
dehl, sawas mahjas nodewis, aizinati, lihds 19tu
Merza mehniescha, pee schihs pagasta teesas peeteik-
tees.

Wezseefahates pagasta teesa 20tâ Janwara 1831. 2
(L. S. W.) ††† Uhbolneek Sihmann, pagasta wez-
zakais.

(Nr. 3.) Fr. Hildebrand, pagasta teesas strih-
weris.

Pehz Sergemihites pagasta teesas spreeduma teek
wissi tee, kam taisnas parradu prassichanas no ta no-
nirruscha Sergemihites fainneeka Dambu Fritscha
buhku, par kura atlifikuschu mantu konkurse nolikta,
aizinati, lai wisswehlaki lihds 6tu Merza pee schihs
pagasta teesas peeteizahs.

Sergemihites pagasta teesa 16tâ Janwara 1831. 2
(L. S. W.) ††† Pusleksch Kahrl, pagasta wez-
zakais.

(Nr. 1.) Fr. Hildebrand, pagasta teesas strih-
weris.

No Krohna Peenawas pagasta teesas taps ta, tam
Mahlumuischias frohgeram Johann Koch, us paweh-
leschanu weenab Dohbeles aprinka teesab, parradu

dehl nokibleta manta, là sigrí, gohwis, galdi, krehli, skapji, gultaš, gultudrahnas, tanni 17tä Bewrara mehnescha deenä f. g. eeksch ta pee Krohna Mahlumuischás peederriga Vulku frohga, uhtropé pahrdohta, tadelh tohp wissi pirzeji uszizinati, lai tee paschi tanni wirsmünnetá deenä no rihta agri, eeksch Krohna Mahlumuischás Vulku frohga, kürsch us Zuklumies leela zelta gull, sem sapulzinajahs.

Krohna Peenawas pagasta teesa tanni 3otä Janwara mehnescha deenä 1831.

(S. W.) Krimun Fannis, pagasta wezzakais.

(Nr. 45.) M. J. Jacobsohn, pagasta teesas skrihweris.

Tas 23 werstes no Zelgawas us Zukluma leelzeltu buhdams, pee Krohna Pridrilustesmuischas (Friedrichslust) peederrigs Maisfrokohgs, irr no Zahneem 1831 us renti dabbujams, un tee pehz isfohlischanas waijadfigi termini, irr us to 17tu, 24tu Bewrara un 3schu Merza 1831 pee Behrsmuischas pagasta teesas islikti tappuschi. Tee, kam schis krohgs us renti nemt patiktu, warr lihds teem noteikteem termineem, katrä laikä pehz appraffischanas, us kahdu wihsi tas pats dabbujamis, pee Pridrilustesmuischas waldischanas peeteiktees. Krohna Behrsmuischas pagasta teesa tanni 19tä Janwara 1831.

H. Szille, peefehdetais.

(Nr. 41.) Müller, pagasta teesas skrihweris.

Zittas flubbinaschanas.

No teem wehrmindereem to behru tahs nelaika Uhsuppes muischaskunga gaspaschas Karoline Seiler, tohp sinnamis darrichts, ka winnas atlifikuschas mantas, kas irr pee mahju waijadfigas leetas un zittas drahnas, ka arri sudraba un seltu leetas, tanni 16tä Bewrara mehnescha deenä 1831 eeksch Uhsuppes muischas teem wairakföhlitajeem uhtropé taps pahrdohtas.

Tee wehrminderi:

A. Herrmann,

C. Mertens.

No Zahneem schi gadda ta pee Ballgalles dsimts-muischas peederriga Dumpiat uhdensfudmalli, tas bas-nizaskrohgs un tas zelmukrohgs us renti tohp isfohliti.

Sentene 15tä Janwara 1831.

G. D. Hildebrandt, muischas skrihweris.

Abbi tee Ohsolumuischás krohgi us to leelzeltu no Zuklumes us Nihgu un Zelgawu, tas Kalnakrohgs un tas Launagukrohgs no jauneem Zahneem schi gadda us renti irr isdohdam. Kam tihk schohs krohgis us-nemt, lai dehl waijadfigas nerunnaschanas Ohsolumuischá pee Zuklumes, pee muischaswaldischanas peeteizahs.

3

Naudas, labbibas un prezzi firgus us plazzi. Nihge tanni 19tä Janwara 1831.

	Sudraba naudā. Nb. Kv.		Sudraba naudā. Nb. Kv.
3 rubli 80 kap. papihru naudas gelbeja	1 —	1 pohds kannepu	1 —
5 — papihru naudas . . . . —	1 32	1 — linnu labbakas surtes	2 —
1 jauns dahlderis	1 30	1 — — fliftakas surtes	1 75
1 puhrs rudsu . . . . tappe mafsahts ar	1 40	1 — tabaka	— 70
1 — kweeschu . . . . —	3 —	1 — dselses	— 65
1 — meeschu . . . . —	— 85	1 — sveesta	2 10
1 — rieeschu - putraimu	1 50	1 — muzza filku, preeschu muzzâ	6 25
1 — ausu . . . . —	— 65	1 — — wihschuu muzzâ	6 50
1 — kweeschu - miltu . . . . —	3 25	1 — farkanas fahls	6 —
1 — bihdeletu rudsu - miltu . . . . —	1 50	1 — rupjas leddainas fahls	5 25
1 — rupju rudsu - miltu . . . . —	1 30	1 — rupjas baltas fahls	4 25
1 — firnu . . . . —	1 30	1 — smalkas fahls	3 70
1 — linnu - sehklas . . . . —	2 —	50 grashchi irr warra jeb papihres rublis un warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ mafsa.	
1 — kannepu - sehklas . . . . —	1 —		
1 — limmenu . . . . —	1 50		

Ist zu drucken erlaubt.

Zm Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: G. D. Braunschweig, Censor.